

Mál nr. 297/2020**M og
V vegna starfstryggingar M.****Ágreiningur um rétt til greiðslu bóta vegna óvinnufærni.****Gögn.**

Málskot, dags. 3. september 2020, ásamt fylgiskjölum.

Bréf V, dags. 7. desember 2020, ásamt fylgiskjölum.

Viðbótarathugasemdir M, dags 23. desember 2020.

Málsatvik.

Í málskoti er kvartað yfir ákvörðun V um að hafa annars vegar ekki endurnýjað starfstryggingu M hjá V og hins vegar að hafa ekki greitt honum bætur í samræmi við skilmála váttryggingarinnar. Fram kemur að M hafi verið óvinnufær frá því í mars 2019 en M hafi greinst með lungnabólgu sem erfiðlega gekk að ráða við á árinu 2019. Á árinu 2019 gekkst M einnig undir aðgerð vegna kransæðastíflu og hafi hann verið að ná sér af eftirköstum hennar til ársloka 2019. Meðan á því bataferli stóð hafi M verið greindur með hálfrosnar axlir og hryggigt. Vegna þessa hafi M gert kröfu í váttryggingu sína hjá V, en váttryggingin hafi verið í gildi þegar þessi atburðarás átti sér stað. Engar greiðslur hafi borist M síðan í byrjun árs 2020 og hafi M þó fylgt fyrirmælum umboðsmanns V hér á landi hvað varði upplýsingagjöf og gagnaöflun. Engin svör eða skýringar hafi borist frá V eða umboðsaðila þess. Lögmaður M hafi svo sent nánar tilgreindar spurningar til umboðsaðila V, varðandi það af hverju þrjú tjonanúmer hafi verið sett á starfstryggingu M, hvers vegna váttrygging M hafi ekki verið endurnýjuð í lok árs 2019 og hvers vegna útlagður kostnaður úr lækningatryggingu hafi ekki verið greiddur. Engin svör hafi borist. Kvörtun M snýr því að því að váttrygging hans hafi ekki verið endurnýjuð og því að ekki hafi verið greiddar bætur úr henni í samræmi við skilmála. Byggir M rétt sinn á því að starfstrygging hans eigi að tryggja honum bætur að fjárhæð 200.000 kr. á viku verði um algera tímabundna örorku að ræða, og einnig eigi hann rétt á sjúkrakostnaði. Hámarksbótatími sé 104 vikur. M hafi aldrei sagt váttryggingunni upp né fengið uppsögn á henni en þó hafi hún ekki verið endurnýjuð í lok árs 2019 eins og gert sé ráð fyrir að gerist sjálfkrafa. Sé það í andstöðu við lög um váttryggingarsamninga nr. 30/2004, sér í lagi 2. mgr. 15. gr., og skilmála. V hafi einfaldlega felld niður greiðslur án rökstuðnings og stangist það á við skilmála váttryggingarinnar. Er því krafist bóta úr váttryggingunni vegna desembermánaðar 2019 og ársins 2020.

Í bréfi umboðsaðila V til nefndarinnar kemur fram að V hafi svarað lögmanni M með skýringum á því að félagið líti á hvert tjonstilvik sem grundvöll sérstakrar kröfu og því sé um að ræða þrjú tjonsnúmer Komi fram í því bréfi að bætur vegna lungnabólgu M verið greiddar að fullu og því máli sé lokið. Krafa M vegna kransæðastíflu sé enn til meðferðar og kröfu vegna einkenna frá öxlum sé hafnað og hafi M fengið bréf þess efnis dags. 4. desember 2020. Sé þar byggt á því að óvinnufærni M frá febrúarmánuði 2020 sé að rekja til einkenna frá hálsi, öxlum og baki, og samkvæmt læknisfræðilegum gögnum sé um að ræða spondylarthrosis sem sé algengur gigtstjórnur sem rekja með til slits, „normal wear tear“ og sé því undanskilinn í skilmálum váttryggingarinnar. Hvað varði endurnýjun váttryggingarinnar sé það svo að starfsverndartryggingin taki til starfs váttryggðs. M hafi ekki verið vinnufær frá því í janúar 2019, og á endurnýjunardegi váttryggingarinnar hafi hann verið án atvinnu. Samkvæmt skilmálum váttryggingarinnar, en bótagreiðslur nemi að hámarki 75% árstekna, endurnýist váttryggingin ekki þegar váttryggingartaki er án atvinnu og tekjulaus. Þá mótmælir V því að sjúkrakostnaður hafi ekki verið að fullu greiddur enda bendi gögn málsins ekki til þess. Hvað varði upplýsingagjöf M til V þá vanti enn gögn er sýni fram á hvenær M hafi náð sér af einkennum sem rekja megi til kransæðastíflu og eins frekari gögn vegna kröfu um bætur vegna einkenna frá baki og öxlum. Hins vegar hafi tímabundið atvinnutjón vegna lungnabólgu og hjartaaðgerðar fyrir tímabilið 15. janúar til 20. febrúar 2020 þegar verið bætt.

Í viðbótarathugasemdum M er áréttað að öll gögn hafi verið send til V. Hvað varði hryggigt M þá megi ráða af læknisfræðilegum gögnum að hún sé tilkomin vegna ýmissa þátta, ekki síst lítillar hreyfingar M í kjölfar lungnabólgu, því sé engin náttúruleg orsök fyrir henni og bótaskylda fyrir

hendi. Þá er áréttað að M hafi aldrei sagt váttryggingunni upp og það að hætta bótagreiðslum til hans án nokkurra skýringa stangist á við lög og skilmála. Hvar varði röksemdir V um að M hafi verið án atvinnu á endurnýjunartíma váttryggingarinnar og því hafi endurnýjun ekki verið möguleg þá standist þær ekki skoðun. M hafi ekki verið atvinnulaus heldur óvinnufær og á því sé grundvallarmunur. Hámarksbótatími samkvæmt skilmálum váttryggingarinnar sé 104 vikur frá þeim degi sem váttryggingartaki verði fyrir algerri tímabundinni örorku að undanskildum fyrstu 14 dögnum. Verði það ekki skilið öðru vísi en svo að óvinnufærni sem vottuð er af lækni sé forsenda fyrir vikulegum greiðslum í allt að tvö ár. Þá sé hvergi minnst á það í skilmálaákvæðum um uppsögn sammingsins að vinnufærni og innkoma sé forsenda endurnýjunar eða þess að trygging haldist í gildi. Áskilnaður um að váttryggður sé á vinnumarkaði sé því óljós og stangist á við önnur ákvæði skilmálanna, en óskýra skilmála beri að túlka neytanda í hag.

Álit.

Í 79.gr. laga um váttryggingarsamninga, en hún á við um endurnýjun slysa- eða sjúkratryggingar og breytingu á skilmálum, segir í 1. mgr.: *Nú á slysa- eða sjúkratrygging að gilda í tiltekinn tíma, eitt ár eða lengur, og félagið hyggst ekki framlengja váttrygginguna fram yfir þann tíma og skal það þá tilkynna váttryggingartaka það í síðasta lagi tveimur mánuðum áður en váttryggingartímabilið er á enda. Að öðrum kosti framlengist váttryggingartímabilið um eitt ár.* Í 2. mgr. ákvæðisins kemur fram í hvers kyns tilvikum váttryggingafélag geti hafnað því að endurnýja slíka váttryggingu og jafnframt er áskilið að slík höfnun skuli sannanleg og rökstudd. Um váttryggingasamning aðila gilda íslensk lög, þ.á.m. lög um váttryggingarsamninga. Af gögnum málsins verður svo helst ráðið að það hafi verið fyrst með bréfi V til nefndarinnar, hinn 7. desember 2020, sem fram kom einhvers konar rökstuðningur fyrir því að váttrygging V var ekki endurnýjuð á endurnýjunardegi hennar hinn 18. desember 2019. Er sú framkvæmd skýrlega í andstöðu við framangreindan lagaáskilnað og var V því ekki heimilt að hafna því að endurnýja váttrygginguna með þessum hætti.

Samkvæmt vottorði læknis, sem sent var með tjonstilkynningu til V, dags. 15. mars 2019, var M óvinnufær frá 15. janúar 2019. Af útskrift samskiptaseðla úr sjúkraskrá M má svo ráða að hinn 20. júní 2019 hafi verið gert ráð fyrir að M gæti hafið störf að nýju, enda að ná sér af lungnabólgu, hinn 8. júlí 2019. Svo virðist þó sem bakslag hafi komið í bataferli M og hann gekkst undir frekari rannsóknir sem leiddu í ljós kransæðasjúkdóm og gekkst M undir aðgerð vegna hans hinn 16. júlí 2019. Svo virðist sem M hafi eitthvað stundað eða gert tilraun til að stunda vinnu haustið 2019, en hafi þó verið óvinnufær að fullu frá 30. október 2019, bæði vegna eftirkasta lungna- og hjartasjúkdóma og einkenna frá öxlum og baki. Af þeim gögnum sem liggja fyrir nefndinni og varða umrædda váttryggingu má ráða að bótatími sé 104 vikur að frádregnum 14 daga biðtíma. V hefur hins vegar hafnað kröfu M um bætur vegna óvinnufærni af völdum einkenna M frá baki og öxlum sem sé eini orsakabáttur óvinnufærni hans frá febrúarlokum 2020 á grundvelli þess að um sé að ræða „disablement directly or indirectly arising out of or consequent upon or contributed by: any naturally occurring condition or degenerative process, or any gradually operating cause“, sbr. 15. tl. undanskilinna tjónsorsaka í skilmálum váttryggingarinnar. Af læknisfræðilegum gögnum sem liggja fyrir verður ekki ráðið að M hafi sögu um verki frá hálsi og baki, og svo virðist sem hann hafi fyrst leitað til læknis vegna þessara einkenna í febrúar 2020, en skv. læknisvottorði dags. 24. júlí 2020 hefur M verið greindur með hryggigigt (ankylosing spondylitis). Í höfnun sinni vegna kröfu M um bætur vegna óvinnufærni af völdum hryggigigtar vísar V til þess að um sé að ræða „normal wear tear“ og sé því um að ræða slit sem hafi orsakast á löngum tíma, og falli tjón M vegna þessa því undir áðurgreindan 15. tl. Það hvílir á V að sýna fram á að framangreind undanþága eigi við og af læknisfræðilegum gögnum verður ekki ráðið að um sé að ræða langvinnt sjúkdómsferli og að ástand M megi rekja til þeirra þátta sem tilteknir eru í greindu ákvæði. Er bótaskylda vegna óvinnufærni M sem rekja má til hryggigigtar hans því fyrir hendi.

Niðurstaða.

M á rétt til greiðslu bóta vegna óvinnufærni af völdum hryggigigtar úr starfstryggingu sinni hjá V.

Reykjavík, 16. febrúar 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.